

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาครูเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมนำเสนอ โรงเรียนหนองม่วงวิทยาคาร อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม โดยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) ซึ่งประยุกต์ตามขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการตามแนวคิดของ เคมิส และ แม็คแทกการ์ด (Kemmis and McTaggart, 1988 : 35) มี 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติ การสังเกต และการสะท้อนผล ผู้วิจัยนำเสนอ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สรุปผลการวิจัย
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาครูโรงเรียนหนองม่วงวิทยาคาร อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ให้มีความรู้ ความสามารถ เกี่ยวกับการใช้โปรแกรมนำเสนอ
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการฝึกอบรมการพัฒนาครูเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมนำเสนอ
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมการพัฒนาครูเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมนำเสนอ

สรุปผลการวิจัย

จากการพัฒนาครูเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมนำเสนอ โรงเรียนหนองม่วงวิทยาคาร อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม สามารถสรุปผลการพัฒนา ได้ดังนี้

ก่อนการพัฒนาครูเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมนำเสนอ โรงเรียนหนองม่วงวิทยาคาร อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ครูยังขาดความรู้ความสามารถในการใช้โปรแกรม

นำเสนอ และขาดการนำเสนอไปใช้ประกอบในการจัดการเรียนรู้ การผลิตสื่อการเรียนรู้อาจจัดทำในรูปแบบเอกสารสิ่งพิมพ์ และสื่อการเรียนรู้อื่นๆ ที่มีจำนวนน้อย ดังนั้น ผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะดำเนินการพัฒนาครูเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมนำเสนอ เพื่อให้ครูมีความรู้ ความสามารถผลิตและใช้สื่อ โปรแกรมนำเสนอประกอบในการจัดการเรียนรู้ได้ และกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนา คือ การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ ความสามารถผลิตและใช้สื่อ โปรแกรมนำเสนอเกี่ยวกับการเรียกใช้งาน โปรแกรมเพาเวอร์พอยท์ การสร้างงานนำเสนอในรูปแบบต่างๆ การสร้างงานใหม่จากไฟล์เดิมที่มีอยู่ มุมมองของงานนำเสนอ การตกแต่งหน้าสไลด์ การเปลี่ยนรูปแบบตัวอักษรบนสไลด์ การตกแต่งสไลด์ด้วยพื้นผิว การใส่ภาพและเสียง การวาดรูปขึ้นเอง การสร้างอัลบั้มรูป การใส่เสียงลงในภาพนิ่ง และการเล่นภาพต่อเนื่องข้ามภาพนิ่ง

ผลการพัฒนาพบว่า ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความสามารถสูงขึ้น

บรรยากาศการฝึกอบรมสนุกสนาน กิจกรรมการฝึกอบรมไม่ซับซ้อน วิทยากรมีความรู้ ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ อุปสรรคในการฝึกอบรม คือ ครูบางคนไม่ตรงเวลา และไม่มีพื้นฐานทางคอมพิวเตอร์ ทำให้การดำเนินการอบรมบางขั้นตอนเกิดความล่าช้า

สรุปผลการพัฒนาครูเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมนำเสนอด้วยโปรแกรม Microsoft PowerPoint 2007 โรงเรียนหนองม่วงวิทยาคาร อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม โดยการอบรมเชิงปฏิบัติการการใช้โปรแกรมนำเสนอ ตามกรอบการศึกษาทั้ง 12 ขั้นตอน สามารถพัฒนาครูเป้าหมายได้ในระดับดีทุกคน

อภิปรายผล

การพัฒนาครูเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมนำเสนอ โรงเรียนหนองม่วงวิทยาคาร อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม โดยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) ซึ่งประยุกต์ตามขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการตามแนวคิดของเคมิส และแม็คแทกการ์ด (Kemmis and McTaggart, 1988 : 35) มี 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติ การสังเกต และการสะท้อนผล มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันโรงเรียนมีสื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน แต่ครูขาดทักษะในการนำสื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของ

นักเรียนและใช้สำหรับเป็นแหล่งค้นคว้าหาความรู้ของครู ดังนั้น ผู้วิจัยและกลุ่มเป้าหมายจึงมีความเห็นร่วมกัน โดยให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาครูเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมนำเสนอ โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ คาดว่าครูโรงเรียนหนองม่วงวิทยาการที่เข้าร่วมวิจัยในครั้งนี้ ได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะในการใช้โปรแกรมนำเสนอช่วยสอน สามารถนำสื่อที่ผลิตขึ้นไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งผลการดำเนินการพัฒนาพบว่า กลุ่มเป้าหมายได้รับการฝึกอบรมให้มีความรู้ ความสามารถ เกี่ยวกับการใช้โปรแกรมนำเสนอในเรื่อง การเรียกใช้งานโปรแกรมเพาเวอร์พอยท์ การสร้างงานนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ การการสร้างงานใหม่จากไฟล์เดิมที่มีอยู่ มุมมองของงานนำเสนอ การตกแต่งหน้าสไลด์ การเปลี่ยนรูปแบบตัวอักษรบนสไลด์ การตกแต่งสไลด์ด้วยพื้นผิว การใส่ภาพและเสียง การวาดรูปขึ้นเอง การสร้างอัลบั้มรูป การใส่เสียงลงในภาพนิ่ง และการเล่นภาพต่อเนื่องข้ามภาพนิ่ง และสามารถเตรียมการผลิตและการนำไปใช้เป็นที่โปรแกรมบทเรียนได้เป็นอย่างดี กลุ่มเป้าหมายให้ความร่วมมือในการปฏิบัติการเตรียมผลิตสื่อโปรแกรมบทเรียนเป็นอย่างดี วิธีการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ จึงเป็นวิธีการที่ดีที่สุดในการพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการใช้สื่อโปรแกรมนำเสนอบทเรียน แต่ในการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการตามขั้นตอนของกรอบเนื้อหาที่กำหนดนั้น ยังมีบางขั้นตอนที่กลุ่มเป้าหมายยังไม่สามารถดำเนินการได้ดี คือการตกแต่งสไลด์ด้วยพื้นผิว การใส่ภาพและเสียง การใส่เสียงลงในภาพนิ่ง และการเล่นภาพต่อเนื่องข้ามภาพนิ่ง แต่เมื่อกลุ่มเป้าหมายได้รับการแนะนำจากวิทยากรแล้ว สามารถสร้างงานนำเสนอได้เป็นอย่างดี โดยใช้เวลาและให้ความสำคัญในจุดที่ต้องแก้ไขเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิชัยมงคล แปลกสินธุ์ (2549 : 83) การพัฒนาครูเกี่ยวกับการ โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ด้วยวิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการ หากจะให้มีประสิทธิภาพ ครูควรใช้ระยะเวลาที่มีความเหมาะสม เพราะในการทำโปรแกรม PowerPoint ผู้ร่วมวิจัยต้องลงมือปฏิบัติ จึงควรใช้เวลาในการฝึกทักษะอย่างต่อเนื่องให้เหมาะสมกับเรื่องที่จะพัฒนา

สรุปผลการพัฒนาครูโรงเรียนหนองม่วงวิทยาการ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม เกี่ยวกับการใช้โปรแกรมนำเสนอเสนอด้วยโปรแกรม Microsoft PowerPoint 2007 โดยการอบรมเชิงปฏิบัติการการใช้โปรแกรมนำเสนอ ตามกรอบการศึกษาทั้ง 12 ขั้นตอน สามารถพัฒนาผู้ร่วมวิจัยได้ในระดับดีทุกคน

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการฝึกอบรมการพัฒนาครูเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมนำเสนอ โรงเรียนหนองม่วงวิทยาคาร อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ผลที่เกิดจากการพัฒนาของกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 13 คน โดยใช้การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาครูเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมนำเสนอด้วยโปรแกรม Microsoft PowerPoint 2007 มีผลสัมฤทธิ์หลังการอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เพราะฝึกอบรมการพัฒนาครูเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมนำเสนอเน้นการลงมือปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี ทั้งเอกสารประกอบการฝึกอบรม วิทยากรผู้ทำการฝึกอบรม และแบบฝึกเน้นให้กลุ่มเป้าหมายลงมือปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสกสรรค์ วัฒนบุตร (2552 : 81) การพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมงานนำเสนอด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ : กรณีการพัฒนาครูโรงเรียนบ้านขามเรียน ตำบลหนองบัว อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ผลการเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ผลที่เกิดจากการพัฒนาของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้รูปแบบการฝึกอบรมงานนำเสนอด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เพราะฝึกอบรมการพัฒนาครูเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมนำเสนอเน้นการลงมือปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี ทั้งเอกสารประกอบการฝึกอบรม วิทยากรผู้ทำการฝึกอบรม และแบบฝึกเน้นให้กลุ่มเป้าหมายลงมือปฏิบัติ

3. ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

ผลจากการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการที่มีต่อการพัฒนาครูเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมนำเสนอ โดยสอบถามจากผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน 13 คน ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Product) พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีระดับความคิดเห็นต่อการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมนำเสนอ ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.85$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ($\bar{X} = 4.60$ ถึง $\bar{X} = 5.00$) ด้านกระบวนการ (Process) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ($\bar{X} = 4.70$ ถึง $\bar{X} = 5.00$) และด้านผลผลิต (Product) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.86$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ($\bar{X} = 4.70$ ถึง $\bar{X} = 5.00$) ทั้งนี้เพราะจำนวนกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการมีความพร้อมทั้งด้านวัสดุ อุปกรณ์ (มีคอมพิวเตอร์ชนิดพกพาทุกคน) ความพร้อมของสถานที่ วิทยากร

มีความรู้ ความสามารถ ถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ได้ดี ทำให้ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมมีพัฒนาการได้เป็นอย่างดี ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมมีการปรึกษาหารือกับวิทยากรร่วมกัน เพื่อแก้ไขปัญหาที่พบ และร่วมกันปรับปรุงส่วนที่เป็นปัญหาและพัฒนาในส่วนที่ดี มีการแลกเปลี่ยนแนวคิดในระหว่างการดำเนินการพัฒนา ตั้งแต่ขั้นตอนการวางแผน การปฏิบัติ การสังเกต และการสะท้อนผลการปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการของเคมมิส และแม็กแทกการ์ต (วิชัยมงคล แปลกสินธุ์, 2549 : 74 ; อ้างอิงจาก Kemmis and McTaggart, 1988) ที่กล่าวว่า เป้าหมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ คือ เพื่อแก้ไขปัญหา และเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานแบบมืออาชีพ นอกจากนี้การวิจัยเชิงปฏิบัติการยังเป็นกระบวนการที่นักวิจัยมีโอกาสทำความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง มีเหตุผล และมีความละเอียดรอบคอบในขณะปฏิบัติ

สรุปผลจากการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการที่มีต่อการพัฒนาครูเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมนำเสนอ โรงเรียนหนองม่วงวิทยาคาร อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม โดยสอบถามจากผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน 13 คน พบว่า ความพึงพอใจครูที่เข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมนำเสนออยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

กล่าวโดยสรุป การพัฒนาครูเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมนำเสนอ โรงเรียนหนองม่วงวิทยาคาร อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จะบรรลุผลตามความมุ่งหมายหรือไม่ขึ้นอยู่กับค่านึงถึงปัจจัย ดังต่อไปนี้

1. ผู้อำนวยการสถานศึกษาและศึกษาค้นคว้า ถือเป็นบุคคลสำคัญที่ต้องมีวิสัยทัศน์กว้างไกลในการติดตามข่าวสาร ความเคลื่อนไหวในการเปลี่ยนแปลง มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา นำสื่อหรือนวัตกรรมใหม่ๆ มาพัฒนาการเรียนการสอนตลอดจนการอำนวยความสะดวกและการบริการแก่ครู ในการจัดหาสื่อและวัสดุอุปกรณ์ต่างสนับสนุน

2. ครูผู้สอนต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา นำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการศึกษา ให้นักเรียนได้เรียนรู้เต็มตามศักยภาพที่สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน

3. วิทยากร วิทยากรที่ให้การฝึกอบรมจะต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ และมีทักษะเกี่ยวกับด้านคอมพิวเตอร์ และที่สำคัญจำเป็นต้องมีทักษะมนุษยสัมพันธ์ด้วย เพราะในบรรยากาศของการฝึกอบรมควรมีการผ่อนคลายบ้าง ไม่ควรเคร่งวิชาการมากเกินไป ควรสร้างบรรยากาศให้เป็นกันเอง จึงจะทำให้การฝึกอบรมนั้นมีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

4. นักเรียนในแต่ละระดับชั้น ต้องให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู โดยเป็นผู้ที่ใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีความขยันอดทน กล้าซักถาม ตอบคำถาม และการทำแบบฝึกหัดหรืองานที่ได้รับมอบหมาย

5. สื่อโปรแกรมบทเรียน เป็นสื่อการเรียนการสอนทางเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่กำลังได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย ทางโรงเรียนต้องจัดหาสื่อการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทุกที่ทุกเวลา เพราะสื่อโปรแกรมบทเรียนเป็นสื่อที่สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง น่าสนใจ ตื่นเต้น เข้าใจง่าย เรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. การวัดและประเมินผล เป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพราะจะทำให้ทราบความก้าวหน้าของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผลที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้สื่อ โปรแกรมบทเรียนควรมีความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา กิจกรรมการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ วิธีการประเมินที่หลากหลาย และเกณฑ์การประเมินต้องเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา ตลอดจนวัยของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ในการดำเนินการฝึกอบรม ควรมีการเตรียมเอกสารประกอบการฝึกอบรมให้ครบตามจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม จัดเตรียมคอมพิวเตอร์ที่มีความสามารถพร้อมใช้งาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินการฝึกอบรม

1.2 ควรมีการนิเทศ และติดตามผลการนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมไปใช้ในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรด้านอื่น ๆ

2.2 ควรศึกษาตัวแปรที่ส่งผลต่อการพัฒนาครูเพิ่มเติม เช่น เจตคติ ความคงทนของความรู้ที่เกิดจากการฝึกอบรม เป็นต้น

2.2 ควรมีการพัฒนาบุคลากร ให้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับด้านอื่น ๆ เช่น การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์อื่น ๆ เช่น ด้านการผลิตสื่อ และด้านการบริหารจัดการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY